

REZUMAT

al tezei de doctorat intitulată:

ABORDAREA MULTIFOND ÎN DEZVOLTAREA RURALĂ

Doctorand: MALCOCI (CRUNȚEANU) Monica Elena

Conducător științific: Prof. Univ. Dr. FÎNTÎNERU Gina

CUVINTE-CHEIE: dezvoltare rurală, Grup de Acțiune Locală, LEADER, endogen, DLRC, abordare multifond, politică publică

În contextul actual, caracterizat de provocări economice și sociale în mediul rural, este esențial ca politicile să fie adaptate nevoilor specifice ale comunităților locale și să utilizeze resursele disponibile într-un mod integrat și sustenabil.

Scopul tezei este de a determina în ce măsură abordarea multifond este o soluție mai bună pentru îmbunătățirea calității vieții comunităților rurale și pentru întărirea capacității administrative a GAL-ului. Cercetarea evidențiază importanța implementării unei abordări multifond, adică a colaborării între diferite fonduri pentru a sprijini dezvoltarea rurală sustenabilă.

Teza este structurată în două părți principale (studiu bibliografic și cercetări proprii), având 9 capitole, 6 subcapitole și 8 sub-subcapitole. De asemenea, cuprinde o bibliografie extinsă, o serie de anexe, precum și lista abrevierilor utilizate în cadrul textului.

În prima parte, se realizează un studiu bibliografic, care include teorii economice și o revizuire sistematică a literaturii din domeniul general al politicilor de dezvoltare rurală în Uniunea Europeană și în special pentru inițiativa LEADER.

Capitolul 1 al lucrării se intitulează „Teorii economice și definirea ruralității” și discută despre complexitatea conceptului de ruralitate, subliniindu-se controversele existente în diverse discipline de cercetare și identifică necesitatea unei definiții clare și coerente a ruralității pentru elaborarea politicilor de dezvoltare rurală eficiente. S-a realizat o scurtă prezentare a teoriilor economice care au stat la baza conturării politicilor în domeniul dezvoltării rurale și modul în care ele au evoluat. Acesta oferă un cadru teoretic pentru înțelegerea complexității ruralității și a diverselor abordări politice adoptate la nivel european.

Capitolul 2 al tezei, intitulat „Politicile de dezvoltare rurală în Uniunea Europeană”, analizează evoluția politicilor de dezvoltare rurală în contextul Uniunii Europene și impactul acestora asupra zonelor rurale. Acesta subliniază importanța

abordărilor integrative și a diversificării surselor de finanțare pentru a răspunde nevoilor specifice ale comunităților rurale. Capitolul este structurat în două subcapitole principale: evoluția politicilor de dezvoltare rurală și revizuire sistematică a literaturii din domeniu. În cadrul analizei, se evidențiază că politicile de dezvoltare rurală s-au adaptat în timp pentru a răspunde provocărilor economice și sociale din zonele rurale., abordările recente concentrându-se pe diversificarea activităților economice și pe sprijinirea inițiativelor locale, ceea ce a dus la o mai bună integrare a comunităților în procesele decizionale.

Revizuirea literaturii sugerează că, în ciuda succesului inițiativei LEADER, există provocări legate de coordonarea între fonduri și politici, precum și de capacitatea administrativă a GAL-urilor. De asemenea, se evidențiază necesitatea unor studii suplimentare pentru a evalua impactul pe termen lung al acestor politici asupra dezvoltării rurale.

Acest capitol se încheie prin sublinierea importanței unei analize detaliate a literaturii existente, care este crucială pentru o înțelegere mai profundă a dinamicii politicilor de dezvoltare rurală și a eficienței abordărilor aplicate în cadrul inițiativei LEADER.

Partea a doua se concentrează pe cercetări proprii, incluzând metodologia de cercetare, analiza datelor din surse oficiale și chestionare. Scopul cercetării este de a identifica modalitățile optime de atragere a finanțării prin Grupurile de Acțiune Locală (GAL-uri) și impactul acestora asupra comunităților locale.

Obiectivele specifice includ analiza comparativă a perioadelor de programare a programului LEADER în România, analiza strategiilor GAL-urilor în utilizarea finanțărilor din fonduri multiple, prezentarea studiilor de caz și analiza impactului finanțării LEADER în România.

Metodele de cercetare incluse sunt atât cele directe, prin chestionare și studii de caz, cât și cele indirecte, prin analiza datelor provenite din surse oficiale, cum ar fi Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale. Având în vedere complexitatea fenomenului studiat, este folosită o triangulare a metodelor calitative și cantitative.

Cercetările indică faptul că abordarea multifond poate îmbunătăți calitatea vieții în mediul rural, dar sunt identificate și provocări, cum ar fi efortul administrativ crescut și dificultățile întâmpinate în gestionarea diverselor tipuri de finanțări.

Capitolul 4 al tezei de doctorat se concentrează pe analiza impactului finanțării LEADER în România. Studiul examinează distribuția teritorială a contractelor LEADER, evidențiind inegalitățile în alocarea fondurilor între diferitele regiuni. De asemenea, se discută despre contribuția LEADER la dezvoltarea rurală, cu accent pe tipurile de proiecte implementate și beneficiarii acestora. Analiza arată că majoritatea contractelor sunt concentrate în regiunile mai dezvoltate, iar o mare parte din proiecte au beneficiat de contribuții private, ceea ce sugerează o implicare mai activă a comunităților în utilizarea fondurilor.

Capitolul 5 al lucrării prezintă efectele pozitive și negative ale finanțărilor multiple din perspectiva Grupurilor de Acțiune Locală (GAL). În cadrul acestui capitol, se analizează modul în care GAL-urile au reușit să acceseze și să implementeze fonduri din diverse surse pentru a răspunde nevoilor comunităților locale. Printre aspectele discutate se numără: importanța diversificării surselor de finanțare pentru o dezvoltare sustenabilă a comunităților rurale, provocările întâmpinate de GAL-uri, inclusiv birocrăția excesivă și dificultățile administrative în gestionarea mai multor tipuri de fonduri, efectele pozitive observate în comunitățile care au reușit să atragă finanțări multiple, care au dus la îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor sociale, precum și la creșterea calității vieții.

Lucrarea include în capitolul 6 studii de caz relevante pentru evidențierea experienței europene și românești. În cadrul acestui capitol, se analizează modul în care diferite state membre ale Uniunii Europene utilizează fonduri multiple pentru a susține dezvoltarea locală. Se discută despre cele trei studii de caz selectate, fiecare reprezentând un stat membru care a implementat abordarea multifond, Grecia, Suedia și Polonia. O a doua categorie de studii de caz vizează GAL-uri din România și se analizează contribuția GAL-urilor în atragerea și gestionarea de fonduri suplimentare, evidențiind atât rezultatele pozitive, cât și provocările întâmpinate în procesul de implementare.

Capitolul 7 al lucrării, intitulat „Impactul finanțării LEADER în România”, analizează efectele financiare și sociale ale programului LEADER asupra comunităților rurale din România. Se examinează modul în care fondurile LEADER au influențat indicatorii demografici, economici și sociali, precum și impactul specific al diferitelor tipuri de proiecte și beneficiari. Impactul finanțării LEADER este evaluat prin compararea localităților în funcție de sumele alocate și eficiența acestora în atragerea populației și dezvoltarea economică. Se evidențiază o corelație între suma pe cap de locuitor absorbită din programul LEADER și creșterea numărului de persoane stabilite în teritoriile respective. De asemenea, se discută despre contribuția proiectelor non-agricole la dezvoltarea turismului.

Capitolul 8 al lucrării se concentrează pe propunerea de politică publică pentru implementarea unei abordări multifond pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, având ca scop crearea unui cadru funcțional pentru a răspunde nevoilor societale. Această propunere subliniază necesitatea unui sistem legislativ care să sprijine abordarea multifond, având în vedere istoria și experiența programelor LEADER. Se discută despre problemele existente în gestionarea fondurilor și se sugerează digitalizarea procedurilor administrative pentru a reduce birocrăția. De asemenea, se propune formarea unui Comitet de Coordonare Multifond pentru a asigura coerența între diferitele fonduri europene.

Una dintre concluziile cheie ale tezei este că abordarea multifond, care implică utilizarea simultană a mai multor surse de finanțare pentru proiectele de dezvoltare rurală, poate îmbunătăți semnificativ calitatea vieții în comunitățile rurale. Aceasta

sugerează că politicile ar trebui să încurajeze grupurile de acțiune locală (GAL-uri) să colaboreze și să integreze fonduri din diverse surse, cum ar fi FEADR, FSE și alte fonduri structurale, pentru a maximiza impactul proiectelor implementate.

În concluzie, teza propune recomandări pentru îmbunătățirea cadrului legislativ, digitalizarea proceselor administrative și o mai bună coordonare între fondurile europene, subliniind importanța integrării și cooperării între diferitele tipuri de finanțare pentru dezvoltarea rurală sustenabilă.